

2021

Environmentální management – Slovník

ČSN
EN ISO 14050

01 0950

idt ISO 14050:2020

Environmental management – Vocabulary

Management environnemental – Vocabulaire

Umweltmanagement – Begriffe

Tato norma je českou verzí evropské normy EN ISO 14050:2020. Překlad byl zajištěn Českou agenturou pro standardizaci. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN ISO 14050:2020. It was translated by the Czech Standardization Agency. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN ISO 14050 (01 0950) z června 2010.

Národní předmluva

Změny proti předchozí normě

Proti předchozí normě je toto vydání technicky zrevidováno, liší se svojí strukturou a uvádí obecněji použitelný slovník terminologie environmentálního managementu.

Souvisící ČSN

ČSN ISO 704:2018 (01 0505) Terminologická práce – Principy a metody

ČSN ISO 10241-1 (01 0500) Terminologická hesla v technických normách – Část 1: Obecné požadavky a příklady zpracování

ČSN ISO 10241-2 (01 0500) Terminologická hesla v technických normách – Část 2: Přejímání normalizovaných terminologických hesel

ČSN EN ISO 14001 (01 0901) Systémy environmentálního managementu – Požadavky s návodem pro použití

ČSN EN ISO 14004 (01 0904) Systémy environmentálního managementu - Obecná směrnice pro implementaci

ČSN EN ISO 14005 (01 0905) Systémy environmentálního managementu - Směrnice pro flexibilní přístup k fázové implementaci

ČSN EN ISO 14006 (01 0906) Systémy environmentálního managementu - Směrnice pro začleňování eko-designu

ČSN ISO 14015 (01 0915) Environmentální management - Environmentální posuzování míst a organizací (EPMO)

ČSN EN ISO 14020 (01 0920) Environmentální značky a prohlášení - Obecné zásady

ČSN EN ISO 14021 (01 0921) Environmentální značky a prohlášení - Vlastní environmentální tvrzení (environmentální značení typu II)

ČSN EN ISO 14024 (01 0924) Environmentální značky a prohlášení - Environmentální značení typu I - Zásady a postupy

ČSN ISO 14025 (01 0925) Environmentální značky a prohlášení - Environmentální prohlášení typu III - Zásady a postupy

ČSN EN ISO 14026 (01 0926) Environmentální značky a prohlášení - Zásady, požadavky a směrnice pro komunikaci informací o stopách

ČSN P CEN ISO/TS 14027 (01 0927) Environmentální značky a prohlášení - Vývoj pravidel produktových kategorií

ČSN EN ISO 14031 (01 0931) Environmentální management - Hodnocení environmentální výkonnosti - Směrnice

ČSN EN ISO 14034 (01 0934) Environmentální management - Ověřování environmentálních technologií (ETV)

ČSN EN ISO 14040 (01 0940) Environmentální management - Posuzování životního cyklu - Zásady a osnova

ČSN EN ISO 14044 (01 0944) Environmentální management - Posuzování životního cyklu - Požadavky a směrnice

ČSN EN ISO 14045 (01 0945) Environmentální management - Posuzování eko-efektivity produktového systému - Zásady, požadavky a pokyny

ČSN EN ISO 14046 (01 0946) Environmentální management - Vodní stopa - Zásady, požadavky a směrnice

TNI ISO/TR 14047 (01 0947) Environmentální management - Posuzování životního cyklu - Příklady aplikace ISO 14044 na situace posuzování dopadu

ČSN P ISO TS 14048 (01 0948) Environmentální management - Posuzování životního cyklu - Formát doku-

mentace údajů

TNI ISO/TR 14049 (01 0949) Environmentální management - Posuzování životního cyklu - Příklady aplikace ISO 14044 pro stanovení cíle a rozsahu inventarizační analýzy

ČSN EN ISO 14051 (01 0951) Environmentální management - Nákladové účetnictví materiálových toků - Obecný rámec

ČSN EN ISO 14052 (01 0952) Environmentální management - Nákladové účetnictví materiálových toků - Návod pro praktickou implementaci v dodavatelském řetězci

ČSN 01 0962 (01 0962) Environmentální management – Integrace environmentálních aspektů do návrhu a vývoje produktu

ČSN EN ISO 14063 (01 0963) Environmentální management – Environmentální komunikace – Směrnice a příklady

ČSN EN ISO 14064-1 (01 0964) Skleníkové plyny – Část 1: Specifikace s návodem pro stanovení a vykazování emisí a propadů skleníkových plynů pro organizace

ČSN EN ISO 14064-2 (01 0964) Skleníkové plyny – Část 2: Specifikace s návodem pro stanovení, monitorování a vykazování snížení emisí nebo zvýšení propadů skleníkových plynů pro projekty

ČSN EN ISO 14064-3 (01 0964) Skleníkové plyny – Část 3: Specifikace s návodem na ověřování a validaci prohlášení o skleníkových plynech

ČSN EN ISO 14065 (01 0965) Skleníkové plyny – Požadavky na orgány validující nebo ověřující skleníkové plyny pro použití v akreditaci nebo jiných formách uznávání

ČSN ISO 14066 (01 0966) Skleníkové plyny – Požadavky na odbornou způsobilost týmů pro validaci a ověřování skleníkových plynů

ČSN EN ISO 14067 (01 0967) Skleníkové plyny – Uhlíková stopa produktů – Požadavky a směrnice pro kvantifikaci

ČSN P CEN ISO/TS 14071 (01 0971) Environmentální management – Posuzování životního cyklu – Procesy kritického přezkoumání a kompetence posuzovatele: Dodatečné požadavky a směrnice k ISO 14044:2006

ČSN EN ISO 14090 (01 0990) Adaptace na změnu klimatu – Zásady, požadavky a směrnice

ČSN ISO 15392 (73 0921) Udržitelnost ve výstavbě – Obecné principy

ČSN EN ISO/IEC 17000 (01 0106) Posuzování shody – Slovník a základní principy

ČSN EN ISO/IEC 17029 (01 5261) Posuzování shody – Obecné zásady a požadavky na validační a ověřovací orgány

ČSN EN ISO 19011 (01 0330) Směrnice pro auditování systémů managementu

Upozornění na národní poznámku

Do normy byla k Abecednímu rejstříku doplněna národní poznámka.

Vypracování normy

Zpracovatel: PETRAŠOVÁ BRNO, IČO 40448584, Ivana Petrašová

Technická normalizační komise: TNK 106 Management životního prostředí

Pracovník České agentury pro standardizaci: Mgr. Anna Mezuliáníková

Česká agentura pro standardizaci je státní příspěvková organizace zřízená Úřadem pro technickou

normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví na základě ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 22/1997 Sb.,
o technických poža-
davicích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

EVROPSKÁ NORMA
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM

EN ISO 14050

Srpen 2020

ICS 01.040.13; 13.020.10
EN ISO 14050:2010

Nahrazuje

Environmentální management - Slovník
(ISO 14050:2020)

Environmental management - Vocabulary
(ISO 14050:2020)

Management environnemental - Vocabulaire
(ISO 14050:2020)

Umweltmanagement - Begriffe
(ISO 14050:2020)

Tato evropská norma byla schválena CEN dne 2020-07-17.

Členové CEN jsou povinni splnit vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy.

Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru CEN-CENELEC nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru CEN-CENELEC, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Republiky Severní Makedonie, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Srbska, Španělska, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.

Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Řídicí centrum CEN-CENELEC: Rue de la Science 23, B-1040 Brusel

© 2020 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoliv formě a jakýmikoliv prostředky

Ref. č. EN ISO 14050:2020 E

jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Evropská předmluva

Tento dokument (EN ISO 14050:2020) vypracovala technická komise ISO/TC 207 *Environmentální management*, ve spolupráci s CCMC.

Této evropské normě je nutno nejpozději do února 2021 udělit status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do února 2021.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoli nebo všech patentových práv.

Tento dokument nahrazuje EN ISO 14050:2010.

Tento dokument byl vypracován na základě mandátu uděleného CEN Evropskou komisí a Evropským sdružením volného obchodu.

Podle vnitřních předpisů CEN-CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německo, Nizozemska, Norska, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Republiky Severní Makedonie, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Spojeného království, Srbsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.

Oznámení o schválení

Text ISO 14050:2020 byl schválen CEN jako EN ISO 14050:2020 bez jakýchkoliv modifikací.

Obsah
Strana

Contents
Page

Předmluva.....	8	Foreword.....	8
Úvod.....	9	Introduction.....	9
1..... Předmět normy.....	10	1..... Scope.....	10
2..... Citované dokumenty.....	10	2..... Normative references.....	10
3..... Termíny a definice.....	10	3..... Terms and definitions.....	10
3.1..... Obecné termíny vztahující se k systémům managementu.....	10	3.1..... General terms relating to management systems.	10
3.2..... Obecné termíny vztahující se k environmentálnímu managementu.....	12	3.2..... General terms relating to environmental management.....	12
3.3..... Termíny vztahující se k systémům environmentálního managementu.....	15	3.3..... Terms relating to environmental management systems.....	15
3.4..... Termíny vztahující se k ověřování, validaci a auditu.....	16	3.4..... Terms relating to verification, validation and audit.....	16
3.5..... Termíny vztahující se k produktovým systémům..	21	3.5..... Terms relating to product systems.....	21
3.6..... Termíny vztahující se k posuzování životního cyklu.....	24	3.6..... Terms relating to life cycle assessment.....	24
3.7..... Termíny vztahující se k environmentálnímu značení, k prohlášením a komunikaci.....	29	3.7..... Terms relating to environmental labelling, declarations and communication.....	29
3.8..... Termíny vztahující se ke změně klimatu a ke klimatickým opatřením.....	32	3.8..... Terms relating to climate change and climate action.....	32
3.9..... Termíny vztahující se ke skleníkovým plynům.....	34	3.9..... Terms relating to greenhouse gases.....	34
3.10.... Termíny vztahující se k vodní stopě.....	39	3.10.... Terms relating to water footprint.....	39
3.11.... Termíny vztahující se k uhlíkové stopě.....	42	3.11.... Terms relating to carbon footprint.....	42
3.12.... Termíny vztahující se k ekonomice a financím.....	43	3.12.... Terms relating to economy and finance.....	43
Příloha A (informativní) Pojmové vztahy a pojmové systémy.....	48	Annex A (informative) Concept relations and concept systems.....	48
Bibliografie.....	100	Alphabetical index.....	110
Abecední rejstřík.....	102		

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětová federace národních normalizačních orgánů (členů ISO). Mezinárodní normy obvykle vypracovávají technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být v této technické komisi zastoupen. Práce se zúčastňují také vládní i nevládní mezinárodní organizace, s nimiž ISO navázala pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s Mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektrotechnice.

Foreword

ISO (the International Organization for Standardization) is a worldwide federation of national standards bodies (ISO member bodies). The work of preparing International Standards is normally carried out through ISO technical committees. Each member body interested in a subject for which a technical committee has been established has the right to be represented on that committee. International organizations, governmental and non-governmental, in liaison with ISO, also take part in the work. ISO collaborates closely with the International Electrotechnical Commission (IEC) on all matters of electrotechnical standardization.

Postupy použité při tvorbě tohoto dokumentu a postupy určené pro jeho další udržování jsou popsány ve Směrnících ISO/IEC, Část 1.

Zejména se má věnovat pozornost rozdílným schvalovacím kritériím potřebným pro různé druhy dokumentů ISO. Tento dokument byl vypracován v souladu s redakčními pravidly uvede-

nými ve směrnících ISO/IEC, část 2 (viz www.iso.org/directives).

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. ISO nelze činit odpovědnou za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv. Podrobnosti o jakýchkoliv patentových právech identifikovaných během přípravy tohoto dokumentu budou uvedeny v úvodu a/nebo v seznamu patentových prohlášení obdržených ISO (viz www.iso.org/patents).

Jakýkoliv obchodní název použitý v tomto dokumentu se uvádí jako informace pro usnadnění práce uživatelů a neznamena schválení.

Vysvětlení nezávazného charakteru technických norem, významu specifických termínů a výrazů ISO, které se vztahují k posuzování shody, jakož i informace o tom, jak ISO dodržuje principy Světové obchodní organizace (WTO) týkající se technických překážek obchodu (TBT) - viz www.iso.org/iso/foreword.html.

Tento dokument vypracovala technická komise ISO/TC 207 *Environmentální management ve spolupráci s technickou komisí CEN/SS S26 Environmentální management* Evropského výboru pro normalizaci (CEN) v souladu s Dohodou o technické spolupráci mezi ISO a CEN (Vídeňská dohoda).

Toto čtvrté vydání zrušuje a nahrazuje třetí vydání (ISO 14050:2009), které bylo technicky zrevidováno. Čtvrté vydání je strukturováno odlišně od třetího vydání. Představuje obecněji použitelný slovník terminologie environmentálního managementu. Jakákoli zpětná vazba nebo otázky týkající se tohoto dokumentu mají být adresovány národnímu normalizačnímu orgánu uživatele. Úplný seznam těchto orgánů lze nalézt na adrese www.iso.org/members.html.

Úvod

The procedures used to develop this document and those intended for its further maintenance are described in the ISO/IEC Directives, Part 1. In particular, the different approval criteria needed for the different types of ISO documents should be noted. This document was drafted in accordance with the editorial rules of the ISO/IEC Directives, Part 2 (see www.iso.org/directives).

Attention is drawn to the possibility that some of the elements of this document may be the subject of patent rights. ISO shall not be held responsible for identifying any or all such patent rights. Details of any patent rights identified during the development of the document will be in the Introduction and/or on the ISO list of patent declarations received (see www.iso.org/patents).

Any trade name used in this document is information given for the convenience of users and does not constitute an endorsement.

For an explanation of the voluntary nature of standards, the meaning of ISO specific terms and expressions related to conformity assessment, as well as information about ISO's adherence to the World Trade Organization (WTO) principles in the Technical Barriers to Trade (TBT) see www.iso.org/iso/foreword.html.

This document was prepared by Technical Committee ISO/TC 207, *Environmental management*, in collaboration with the European Committee for Standardization (CEN) Technical Committee CEN/SS S26, *Environmental management*, in accordance with the Agreement on technical cooperation between ISO and CEN (Vienna Agreement).

This fourth edition cancels and replaces the third edition (ISO 14050:2009), which has been technically revised. The fourth edition is structured differently from the third edition. It presents a more generic vocabulary of environmental management terminology. Any feedback or questions on this document should be directed to the user's national standards body. A complete listing of these bodies can be found at www.iso.org/members.html.

Introduction

Komunikace je při zavádění a provozování systémů environmentálního managementu důležitá. Tato komunikace bude neúčinnější, jestliže bude existovat vše-obecné pochopení používaných termínů.

Pro zjednodušení harmonizace termínů a definicí v oblasti environmentálního managementu každé terminologické heslo v tomto dokumentu obsahuje

generický termín a jeho definici. Pro poskytnutí dalších informací nebo vysvětlení byly pouze v několika přípa-

dech zahrnuty poznámky k heslu a příklady.

Terminologie je uspořádána v člancích, z nichž každý představuje specifickou subdoménu.

Posloupnost terminologických hesel odpovídá pojmovým diagramům v příloze A.

Tento dokument byl vypracován v úzké spolupráci s komisemi a pracovními skupinami zapojenými do tvorby a revize norem souboru ISO 14000. Seznam zveřejněných dokumentů ze souboru norem ISO 14000 je uveden v bibliografii.

1 Předmět normy

Tento dokument definuje termíny používané v dokumentech v oblasti systémů a nástrojů environmentálního managementu na podporu udržitelného rozvoje. Patří mezi ně systémy managementu, auditování a jiné druhy hodnocení, komunikace, studie vzniku stop, snižování emisí skleníkových plynů a přizpůsobování se změně klimatu.

Communication is important in the implementation and operation of environmental management systems. This communication will be most effective if there is a common understanding of the terms used.

To simplify the harmonization of terms and definitions in the field of environmental management, each terminological entry in this document contains a generic term and its definition. Notes to entry and examples have been included only in a few cases to provide additional information or clarification.

The terminology is arranged in subclauses, each representing a specific sub-domain. The sequence of the term entries corresponds to the concept diagrams in Annex A.

This document has been developed in close cooperation with the committees and working groups involved in the development and revision of the ISO 14000 family of standards. A list of published documents in the ISO 14000 family of standards is presented in the Bibliography.

1 Scope

This document defines terms used in documents in the fields of environmental management systems and tools in support of sustainable development. These include management systems, auditing and other types of assessment, communications, footprinting studies, greenhouse gas mitigation and adaptation to climate change.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.